

รายงานสถานการณ์ความขัดแย้งรัสเซีย – ยูเครน

ประจำเดือน กันยายน 2567

Highlights

พัฒนาการของสงครามรัสเซีย – ยูเครนในระยะนี้ขยายตัวออกไปในทิศทางที่ซับซ้อนมากขึ้น หลังจากที่ยูเครนสามารถบุกโจมตีและควบคุมพื้นที่ชายแดนในแคว้นคืร์สค์ (Kursk) ของรัสเซียได้อย่างเหนือความคาดหมาย ขณะที่รัสเซียเริ่มออกมาเตือนว่าจะหันกลับไปใช้วิธีการดั้งเดิมที่ใช้มาตั้งแต่เริ่มต้นการบุกยูเครน คือการขยายวงของสงครามที่อาจนำไปสู่สงครามโลกครั้งที่สาม กับการชูที่จะตัดสินใจใช้อาวุธนิวเคลียร์อีกครั้ง และยังคงโจมตีกรุงเคียฟของยูเครนอย่างต่อเนื่อง ด้านบรรดาพันธมิตรของยูเครนยังคงเพิ่มแรงสนับสนุนทางทหาร ขณะที่ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างรัสเซียกับชาติตะวันตกเสื่อมถอยลงมากขึ้น และยังไม่มีสัญญาณถึงความหวังในการเจรจายุติสงคราม

News Update

SEP

1. ประธานาธิบดียูเครน ปฏิเสธความพยายามของจีนและบราซิล ในการยุติสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน	26
2. ผู้นำรัสเซียเตรียมเปลี่ยนหลักการใช้อาวุธนิวเคลียร์ใหม่ เพิ่มเงื่อนไขขยายขอบเขตครอบคลุมยูเครน	25
3. รัสเซียยังไม่ยอมรับแผนช่วยเหลือ เพื่อนำไปสู่การยุติสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ตามที่ผู้นำยูเครนเสนอ	23
4. ผู้นำยูเครนเดินทางเยือนสหรัฐฯ ขอให้พันธมิตรเพิ่มการสนับสนุนยูเครน เพื่อบรรลุชัยชนะในการทำสงครามกับรัสเซีย	22
5. เยอรมนีให้คำมั่นมอบ 100 ล้านยูโร ช่วยยูเครนรับมือสงครามฤดูหนาว	17
6. รัสเซียส่งโดรนโจมตีกรุงเคียฟของยูเครน เป็นครั้งที่ 8 ในเดือนนี้ หลังยูเครนส่งฝูงโดรนถล่มกรุงมอสโกครั้งใหญ่	16
7. รัสเซียใช้อาวุธนิวเคลียร์ หากชาติตะวันตกยังแทรกแซงสงครามยูเครน	14
8. รัสเซียเนรเทศนักการทูตสหรัฐฯ 2 คน เหตุร่วมมือกับผู้ต้องสงสัยเป็นสายลับ	15
9. รัสเซียสั่งจับนักการทูตสหราชอาณาจักร 6 คน กลับประเทศ ฐานต้องสงสัยเป็นสายลับ - ก่อวินาศกรรม ที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของรัสเซีย	13
10. ยูเครนประณามรัสเซียที่จะเปิดโจมตีเรือขนส่งธัญพืชของพลเรือนในทะเลดำ	12
11. สหรัฐฯ - สหราชอาณาจักร เพิ่มงบประมาณกว่า 5.1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ช่วยยูเครนรับมือรัสเซีย	11

12. สหราชอาณาจักรและพันธมิตร ยกระดับคว่ำบาตรอิหร่าน เหตุสนับสนุนซีปนาวุธให้รัสเซีย ด้านอิหร่านยังคงยืนกรานปฏิเสธ	10
13. ประธานาธิบดีรัสเซียเผย จีน-อินเดีย-บราซิล มีสิทธิเป็นตัวกลางเจรจาสันติภาพกับยูเครน	5
14. รัสเซียยืนยันร่วมมือกลุ่ม OPEC+ ต่อไป เชื่ออุตสาหกรรมพลังงานรัสเซียเอาชนะการคว่ำบาตรจากชาติตะวันตก	26
15. รัสเซียขยายเวลาห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรจากชาติตะวันตกอีก 2 ปี	18
16. รัสเซียส่งสัญญาณควบคุมการส่งออกยูเรเนียม-นิกเกิล ตอบโต้ชาติตะวันตกคว่ำบาตร	11

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวในรอบเดือน

- ประธานาธิบดียูเครน ปฏิเสธความพยายามของจีนและบราซิล ในการยุติสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน**

ประธานาธิบดียูเครนปฏิเสธความพยายามของรัฐบาลจีนและบราซิลในการยุติสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ระหว่างการกล่าวสุนทรพจน์ต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNGA) ที่มหานครนิวยอร์ก ของสหรัฐฯ เมื่อ 26 ก.ย. 67 พร้อมตั้งคำถามว่า เหตุใดทั้งสองประเทศจึงเสนอทางเลือกอื่นนอกจากแผนการสันติภาพของยูเครน ทั้งนี้ ตั้งแต่ช่วงปลายปี 65 ผู้นำยูเครนประกาศแผนสันติภาพ 10 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อยุติสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน และเมื่อปลายเดือน ก.ย. 67 ประธานาธิบดียูเครนได้เสนอแผนชัยชนะ (Victory Plan) ที่มีเป้าหมายเพื่อยุติความขัดแย้ง รัสเซีย - ยูเครนให้ได้ภายในสิ้นปี 2567 อย่างไรก็ตาม รัสเซียปฏิเสธแผนการดังกล่าว ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีนกล่าวสุนทรพจน์ในเวทีเดียวกันเกี่ยวกับประเด็นความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ที่ระบุว่า นานาชาติควรส่งเสริมการเจรจาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพระหว่างรัสเซียกับยูเครนอย่างแท้จริง พร้อมเสนอแนวทางการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้ง 3 ประการ โดยประการแรกคือการที่รัสเซียและยูเครนต้องงดเว้นการใช้อาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างสูง ส่วนประการที่สอง ประชาคมโลกควรส่งเสริมการเจรจาสันติภาพระหว่างทั้งสองประเทศ และประการที่สาม นานาชาติต้องมีมาตรการจัดการกับผลกระทบที่ตามมาจากสงครามดังกล่าว อาทิ ความมั่นคงด้านอาหาร และการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ
- ผู้นำรัสเซียเตรียมเปลี่ยนหลักการใช้อาวุธนิวเคลียร์ใหม่ เพิ่มเงื่อนไขขยายขอบเขตครอบคลุมยูเครน**

ประธานาธิบดีรัสเซียเสนอในการประชุมร่วมกับสภาความมั่นคงแห่งชาติเมื่อ 25 ก.ย. 67 ในการปรับแก้กฎและเงื่อนไขการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งรวมถึงการโจมตีจากประเทศที่ไม่มีนิวเคลียร์ แต่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ก็จะถือว่าเป็นการโจมตีร่วมกัน นอกจากนี้ จะพิจารณาความเป็นไปได้ของการใช้อาวุธนิวเคลียร์ หากฝ่ายความมั่นคงและข่าวกรองตรวจพบว่า กำลังมีการเตรียมการใช้ซีปนาวุธ อากาศยาน และโดรน ในระดับที่เป็นภัยคุกคามอย่างมีนัยสำคัญต่ออธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน พร้อมกันนี้ ประธานาธิบดีปูติน ได้ย้ำด้วยว่า อาวุธนิวเคลียร์ของรัสเซีย คือหลักประกันด้านความมั่นคงที่สำคัญที่สุด สำหรับประเทศและประชาชนชาวรัสเซีย อย่างไรก็ตาม คำกล่าวของผู้นำรัสเซีย ถูกมองว่าเป็นคำขู่ที่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์กับยูเครนซึ่งไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ในครอบครอง แต่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐฯ และชาติที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์อื่น ๆ ทั้งนี้ ความเคลื่อนไหวดังกล่าวมีขึ้น หลังสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักรหารือกันว่า จะอนุญาตให้ยูเครนยิงซีปนาวุธจากชาติตะวันตกเข้ามาในรัสเซียหรือไม่

3. **รัสเซียยังไม่ยอมรับแผนชัยชนะ เพื่อนำไปสู่การยุติสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน** ตามที่ผู้นำยูเครนเสนอ โฆษกทำเนียบประธานาธิบดีรัสเซียแถลงเมื่อ 23 ก.ย. 67 ว่า รัสเซียยังไม่ยอมรับแผนชัยชนะ (Victory Plan) ของประธานาธิบดียูเครน เว้นหากมีที่มาอย่างเป็นทางการเนื่องจากข้อมูลจากสื่อไม่น่าเชื่อถือและขัดแย้งกันในหลายประเด็น ทั้งนี้ ประธานาธิบดียูเครนประกาศการจัดทำแผนชัยชนะที่อาจยุติความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครนได้ภายในสิ้นปี 67 โดยได้เสนอต่อประธานาธิบดี สมาชิกรัฐสภา และผู้ซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในช่วงที่เดินทางเยือนสหรัฐฯ เมื่อ 24 - 26 ก.ย. 67 ทั้งนี้ แผนชัยชนะของยูเครนมีสาระสำคัญ 4 ประเด็น คือ 1) การรับประกันความมั่นคงของยูเครนที่คล้ายกับหลักการป้องกันร่วมของ NATO 2) การใช้การยึดครองแคว้นคืสค์ของรัสเซียเป็นข้อต่อรองแลกเปลี่ยนดินแดนคืนจากรัสเซีย 3) การส่งมอบอาวุธขั้นสูงแก่ยูเครน และ 4) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ยูเครน ซึ่งประธานาธิบดียูเครนเชื่อว่า แผนแห่งชัยชนะเป็นการกำหนดขั้นตอนที่รวดเร็วและเป็นรูปธรรมของหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ของยูเครน นับตั้งแต่บัดนี้จนถึงสิ้นเดือน ธ.ค. 67 และอาจนำไปสู่การประชุมสุดยอดสันติภาพครั้งที่ 2 ซึ่งยูเครนหวังว่าจะจัดขึ้นในช่วงปลายปีนี้จะและจะเชิญรัสเซียเข้าร่วมด้วย
4. **ผู้นำยูเครนเดินทางเยือนสหรัฐฯ ขอให้พันธมิตรเพิ่มการสนับสนุนยูเครน เพื่อบรรลุชัยชนะในการทำสงครามกับรัสเซีย** ประธานาธิบดียูเครนเดินทางเยือนสหรัฐฯ เมื่อ 22 ก.ย. 67 เพื่อเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNGA) และการประชุมคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) สหรัฐฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียกร้องให้พันธมิตรช่วยสนับสนุนยูเครน เพื่อบรรลุชัยชนะในการทำสงครามกับรัสเซีย เนื่องจากยูเครนกำลังขาดแคลนอาวุธยุทธภัณฑ์ในการโจมตีรัสเซีย ขณะที่ประธานาธิบดียูเครนเตรียมหารือกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ เกี่ยวกับแผนแห่งชัยชนะ นอกจากนี้ ยังเตรียมหารือแผนการดังกล่าวกับนางคามาลา แฮร์ริส รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ ตัวแทนพรรคเดโมแครต และหวังว่าจะได้พบกับอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ตัวแทนพรรครีพับลิกันอีกด้วย
5. **เยอรมนีให้คำมั่นมอบ 100 ล้านยูโร ช่วยยูเครนรับมือสงครามฤดูหนาว** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนีเปิดเผยเมื่อ 17 ก.ย. 67 ว่า เยอรมนีจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพิ่มเติมอีก 100 ล้านยูโร (ประมาณ 111 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) แก่ยูเครนในช่วงฤดูหนาวที่กำลังจะมาถึงนี้ พร้อมกับเสริมว่า รัสเซียกำลังวางแผนทำสงครามฤดูหนาวอีกครั้ง โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้ประชาชนชาวยูเครนตกอยู่ในสภาพเลวร้ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยที่ผ่านมารัสเซียได้ระดมโจมตีโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานของยูเครน เช่น โรงไฟฟ้า ส่งผลให้ไฟฟ้าดับในบางพื้นที่ของประเทศเป็นครั้งคราว ขณะที่เมื่อเดือน มิ.ย. 67 ยูเครนเปิดเผยว่า จำเป็นต้องมีระบบป้องกันภัยทางอากาศมากกว่านี้ เพื่อปกป้องโครงสร้างพื้นฐานในระหว่างการซ่อมแซมเพื่อรองรับความต้องการในฤดูหนาว ซึ่งเป็นช่วงที่อุณหภูมิจะลดลงต่ำกว่าศูนย์องศาเซลเซียสและความต้องการพลังงานจะพุ่งสูงสุด
6. **รัสเซียส่งโดรนโจมตีกรุงเคียฟของยูเครน เป็นครั้งที่ 8 ในเดือนนี้ หลังยูเครนส่งฝูงโดรนถล่มกรุงมอสโกครั้งใหญ่** กองทัพอากาศยูเครนเปิดเผยเมื่อ 16 ก.ย. 67 ว่า รัสเซียได้ส่งโดรนโจมตีกรุงเคียฟเมื่อคืนที่ผ่านมา เป็นเวลากว่า 3 ชั่วโมง ซึ่งถือเป็นการโจมตีทางอากาศเมืองหลวงของยูเครนครั้งที่ 8 ในเดือน ก.ย. 67 โดยหน่วยป้องกันภัยทางอากาศของยูเครนสามารถทำลายโดรนได้เกือบ 20 ลำ และไม่มีรายงานผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต หรือความเสียหายในกรุงเคียฟ ทั้งนี้ รัสเซียยังไม่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม รัสเซียยืนยันมาตลอดว่าการโจมตีทางอากาศมุ่งเป้าโจมตีโครงสร้างพื้นฐานของยูเครนที่เกี่ยวข้องกับการทำสงครามเท่านั้น ทั้งนี้ความเคลื่อนไหวดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่เมื่อ 11 ก.ย. 67 ยูเครนส่งฝูงโดรนกว่าร้อยลำมุ่งเป้าโจมตีกรุงมอสโกเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบ้านเรือนหลายสิบหลังเสียหาย รวมทั้งทำให้เที่ยวบินอย่างน้อย 50 เที่ยวบินต้องเปลี่ยนเส้นทางจากสนามบินรอบ ๆ เมืองหลวงรัสเซีย ซึ่งประธานาธิบดีรัสเซียเรียกการโจมตีด้วยโดรนของยูเครนต่อโครงสร้างพื้นฐานพลเรือนว่าเป็นการก่อการร้ายและให้คำมั่นว่าจะโจมตีโต้กลับ ทั้งนี้

รัสเซียและยูเครนต่างซื้อหาและพัฒนาโดรนรุ่นใหม่ นำไปใช้ในสมรภูมิในหลากหลายยุทธวิธี และหาหนทางใหม่ในการทำลายโดรนเหล่านี้ ตั้งแต่การใช้ปืนไล่ยิงไปจนถึงการใช้ระบบรบกวนการควบคุมโดรน ขณะที่ทั้งสองฝ่ายต่างอ้างว่าใช้ฝูงโดรนในการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานด้านการทหารและพลังงานเท่านั้น

7. **รัสเซียใช้อาวุธนิวเคลียร์ หากชาติตะวันตกยังแทรกแซงสงครามยูเครน** รองประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติรัสเซียเปิดเผยผ่านสื่อสังคมออนไลน์เมื่อ 14 ก.ย. 67 ระบุว่า ความขัดแย้งทางนิวเคลียร์จะไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อใครและรัสเซียได้ยับยั้งชั่งใจในการใช้ศักยภาพด้านนิวเคลียร์เพื่อตอบโต้การแทรกแซงของชาติตะวันตกมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการโจมตีด้วยอาวุธความแม่นยำสูงลึกเข้าไปในดินแดนรัสเซีย อย่างไรก็ตาม ความอดทนของรัสเซียในการใช้อาวุธนิวเคลียร์ตอบโต้การกระทำของชาติตะวันตกในยูเครนนี้นั้น กำลังจะหมดลง
8. **รัสเซียเนรเทศนักการทูตสหรัฐฯ 2 คน เหตุร่วมมือกับผู้ต้องสงสัยเป็นสายลับ** เมื่อ 15 ก.ย. 67 กระทรวงการต่างประเทศรัสเซียเผยแพร่คำสั่งเนรเทศนักการทูตสหรัฐฯ 2 คนที่มีการทำงานร่วมกับผู้ต้องสงสัยชาวรัสเซียที่ถูกกล่าวหาว่าให้การสนับสนุนทางการต่างชาติ ในเอกสารระบุว่า กระทรวงฯ ได้ส่งหนังสือแจ้งเหตุไปยังเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ แล้วว่า 2 นักการทูตสหรัฐฯ มีการติดต่อกับพลเมืองรัสเซียรายหนึ่งที่เป็นผู้ต้องสงสัยฐานเป็นสายลับให้กับรัฐบาลต่างประเทศเกี่ยวกับการทำสงครามของรัสเซียในยูเครน เป้าหมายการผนวกดินแดนใหม่ การเกณฑ์ทหาร จนถึง การเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2567 โดยนักการทูตทั้ง 2 คน จะต้องเดินทางออกจากรัสเซียภายใน 7 วัน อย่างไรก็ตาม โฆษกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ กล่าวว่า การเนรเทศเจ้าหน้าที่ทางการทูตของสหรัฐฯ โดยไม่เปิดโอกาสให้มีการโต้แย้งนี้ถือเป็นการไล่ออกโดยไร้เหตุผล เป็นอีกครั้งที่รัสเซียเลือกการเผชิญหน้าและยกระดับความขัดแย้งทางการทูต มีการกระทำที่เป็นการคุกคามพนักงานสถานทูตสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง และสหรัฐฯ จะตอบโต้การกระทำของรัสเซียอย่างเหมาะสม
9. **รัสเซียสั่งขับนักการทูตสหราชอาณาจักร 6 คน กลับประเทศ ฐานต้องสงสัยเป็นสายลับ - ก่อวินาศกรรม ที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของรัสเซีย** หน่วยข่าวกรองรัสเซีย (FSB) เผยเมื่อ 13 ก.ย. 67 ว่า ได้เพิกถอนการรับรองเจ้าหน้าที่ทูตสหราชอาณาจักร 6 คนในกรุงมอสโก หลังกระทรวงการบ่งชี้ว่า มีการสอดแนมและก่อวินาศกรรม ที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหพันธรัฐรัสเซีย โดยทางหน่วยงานมีเอกสารที่แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานหนึ่งในกระทรวงการต่างประเทศของสหราชอาณาจักร ณ กรุงลอนดอน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลยุโรปตะวันออกและเอเชียกลาง กำลังประสานงานกันในเรื่องที่เป็นการยกระดับสถานการณ์ทางการเมืองและการทหาร และได้รับมอบหมายให้ทำให้แน่ใจว่ารัสเซียจะพ่ายแพ้ทางยุทธศาสตร์ในสงครามกับยูเครน ขณะที่โฆษกกระทรวงการต่างประเทศรัสเซียกล่าวว่า สถานทูตสหราชอาณาจักรประจำกรุงมอสโก ดำเนินกิจกรรมที่เกินเลยกรอบการทูตที่กำหนดไว้ และกล่าวหาว่าสถานทูตดำเนินกิจกรรมโดยเจตนาเพื่อทำร้ายชาวรัสเซีย อย่างไรก็ตาม ทางสถานทูตสหราชอาณาจักรในกรุงมอสโกไม่ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในเรื่องนี้ ทั้งนี้ นับตั้งแต่รัสเซียรุกรานยูเครนในปี 65 ทั้งฝ่ายประเทศตะวันตกและรัสเซีย มีการขับนักการทูตของอีกฝ่ายเกิดขึ้นหลายครั้ง เฉพาะช่วงเวลาระหว่างต้นปี 65 ถึง ต.ค. 66 รวมจำนวนหลายร้อยคน
10. **ยูเครนประณามรัสเซียทิ้งระเบิดโจมตีเรือขนส่งธัญพืชของพลเรือนในทะเลดำ** ประธานาธิบดียูเครนเปิดเผยเมื่อ 12 ก.ย. 67 กล่าวโทษรัสเซียใช้เครื่องบินทิ้งระเบิดใส่เรือบรรทุกธัญพืชของพลเรือนในระหว่างการโจมตีด้วยขีปนาวุธในทะเลดำในช่วงต้นของวันที่ 11 ก.ย. 67 บริเวณน่านน้ำใกล้กับประเทศโรมาเนีย ซึ่งเป็นสมาชิก NATO ส่งผลให้ความตึงเครียดระหว่างรัสเซียกับ NATO ร้อนระอุขึ้นมาอีกครั้ง โดยเรือบรรทุกธัญพืชดังกล่าวถูกโจมตีโดยขีปนาวุธรัสเซียในเวลาไม่นานหลังจากเรือลำดังกล่าวแล่นออกจากน่านน้ำยูเครนเพื่อมุ่งหน้าไปยังอียิปต์ แต่ไม่มีผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์นี้ ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศยูเครนกล่าวว่าการโจมตีดังกล่าวถือเป็นการโจมตีเสรีภาพในการเดินเรือและความมั่นคงด้านอาหารของโลกอย่างไม่เกรงกลัว

ด้านเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำยูเครนประมาณการโจมตีครั้งนี้อย่างรุนแรง พร้อมกล่าวว่ารัสเซียเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ดังกล่าว เช่นเดียวกับโฆษกของสหประชาชาติ (UN) ที่กล่าวว่าเหตุการณ์นี้เป็นเครื่องเตือนใจที่ชัดเจนถึงภัยคุกคามที่เรือขนส่งสินค้าของพลเรือนยังคงต้องเผชิญอยู่ในทะเลดำ ครึ่งนี้ถือเป็นครั้งแรกที่ขีปนาวุธยิงเข้าใส่เรือของพลเรือนที่กำลังขนส่งธัญพืชอยู่ในทะเล นับตั้งแต่ที่รัสเซียเริ่มรุกรานยูเครนเมื่อเดือนก.พ. 65 โดยที่ผ่านมานั้น เรือที่ได้รับความเสียหายจากการโจมตีของรัสเซียจะเป็นเรือที่จอดอยู่ที่ท่าเรือของยูเครน

11. **สหรัฐฯ - สหราชอาณาจักร เพิ่มงบประมาณกว่าเจ็ด 5.1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ช่วยยูเครนรับมือรัสเซีย** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร ประกาศให้เงินช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ยูเครนเกือบ 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะเดินทางเยือนกรุงเคียฟ เมืองหลวงของยูเครนพร้อมกันเมื่อ 11 ก.ย. ที่ผ่านมา ขณะที่ฝ่ายยูเครนได้ยื่นคำขอที่ต้องการให้มีการอนุญาตให้ใช้อาวุธที่ได้รับจากชาติตะวันตก โจมตีเป้าหมายที่ลึกเข้าไปในดินแดนของรัสเซีย โดยสหรัฐฯ ประกาศความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมเพิ่มเติมให้กับยูเครนอีก 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และสหราชอาณาจักรจะจัดสรรเงินให้กับยูเครนอีก 782 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นความช่วยเหลือและการรับประกันเงินกู้ ทั้งนี้ ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ได้พุ่งเป้าไปที่การสนับสนุนแหล่งพลังงานในยูเครนที่ถูกรัสเซียโจมตีเสียหายก่อนที่จะฤดูหนาวจะมาถึง
12. **สหราชอาณาจักรและพันธมิตร ยกระดับคว่ำบาตรอิหร่าน เหตุสนับสนุนขีปนาวุธให้รัสเซีย ด้านอิหร่านยังคงยืนยันกรณปฏิเสธ** เมื่อ 10 ก.ย.67 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ แถลงข่าวร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหราชอาณาจักรที่กรุงลอนดอน โดยอ้างข้อมูลของหน่วยข่าวกรองสหรัฐฯ ยืนยันว่า รัสเซียได้รับขีปนาวุธพิสัยไกลจากอิหร่าน และมีแนวโน้มจะนำขีปนาวุธดังกล่าวไปใช้ทำสงครามกับยูเครนในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า ขณะที่สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และเยอรมนี กำหนดมาตรการคว่ำบาตรเพิ่มเติมต่ออิหร่าน กรณีส่งขีปนาวุธพิสัยไกลให้กับรัสเซียเพื่อนำไปใช้โจมตียูเครน โดยระบุว่า เป็นภัยคุกคามโดยตรงต่อความมั่นคงของยุโรป โดยในชุดมาตรการคว่ำบาตรเหล่านี้ยังรวมถึงการจำกัดการเดินทางของสายการบินแห่งชาติของอิหร่าน (Iran Air) ที่จะไปยังสหราชอาณาจักรและยุโรป รวมถึงมาตรการห้ามเดินทางและการอายัดทรัพย์สินของชาวอิหร่านหลายคนที่ถูกกล่าวหาว่าให้การสนับสนุนทางทหารแก่รัสเซีย ด้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่าน ออกยืนยันอีกครั้งเมื่อ 11 ก.ย. 67 ว่าอิหร่านไม่ได้ส่งขีปนาวุธให้รัสเซียตามที่สหรัฐฯ และพันธมิตรอาศัยข้อมูลข่าวกรองและตรรกะที่ผิดพลาดในการกล่าวอ้าง พร้อมระบุว่า การออกมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านไม่ใช่ทางออกในการแก้ไขปัญหา
13. **ประธานาธิบดีรัสเซียเผย จีน-อินเดีย-บราซิล มีสิทธิเป็นตัวกลางเจรจาสันติภาพกับยูเครน** รัสเซียกล่าวเมื่อ 5 ก.ย. 67 ว่า เขาพร้อมที่จะเจรจากับยูเครน โดยที่จีน อินเดีย และบราซิล ซึ่งรัสเซียให้ความเคารพในฐานะหุ้นส่วนและมิตรประเทศ สามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเจรจาสันติภาพที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ผู้นำรัสเซียระบุว่า ผู้แทนเจรจาของรัสเซียและยูเครนได้มีการบรรลุข้อตกลงเบื้องต้นในการเจรจาที่เมืองอิสตันบูลในช่วงสัปดาห์แรก ๆ ของสงคราม แต่ไม่เคยได้รับการปฏิบัติจริง ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวอาจใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจาสันติภาพได้ ถ้อยแถลงผู้นำรัสเซียเกิดขึ้นหลังจากที่นายกรัฐมนตรีของอินเดีย เดินทางเยือนรัสเซียเมื่อเดือน ก.ค. 67 ตามมาด้วยการเยือนยูเครนในเดือน ส.ค. 67 ซึ่งถือเป็นนายกฯ อินเดียคนแรกที่เยือนยูเครนในรอบหลายทศวรรษ

- 14. รัสเซียยืนยันร่วมมือกลุ่ม OPEC+ ต่อไป เชื่ออุตสาหกรรมพลังงานรัสเซียเอาชนะการคว่ำบาตรจากชาติตะวันตก** ประธานาธิบดีรัสเซียกล่าวในงานสัปดาห์พลังงานรัสเซีย (Russian Energy Week) เมื่อ 26 ก.ย. 67 ระบุว่า รัสเซียกำลังปฏิบัติตามพันธกิจการจัดหาทรัพยากรพลังงานให้กับตลาดโลก และมีบทบาทในการสร้างเสถียรภาพด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการจัดรูปแบบองค์กรที่มีอำนาจ โดยจะยังคงเดินหน้าพัฒนาความร่วมมือกับกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันและชาติพันธมิตร หรือโอเปกพลัส (OPEC+) รวมถึงสมาชิกของกลุ่มประเทศผู้ส่งออกก๊าซ (Gas Exporting Countries Forum - GECF) ต่อไป พร้อมทั้งระบุว่า ภาคอุตสาหกรรมพลังงานของรัสเซียจะสามารถบรรลุเป้าหมายและเอาชนะการคว่ำบาตรที่ผิดกฎหมายของชาติตะวันตกได้ ทั้งนี้ นับตั้งแต่เกิดสงครามในยูเครนที่ทำให้รัสเซียถูกคว่ำบาตรจากชาติตะวันตก ส่งผลให้ปัจจุบันภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 60% ของการส่งออกพลังงานของรัสเซีย ขณะที่พลังงานที่จัดส่งไปยังประเทศที่เป็นมิตรกับรัสเซีย คิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 90% ของทั้งหมด
- 15. รัสเซียขยายเวลาห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรจากชาติตะวันตกอีก 2 ปี** เมื่อ 18 ก.ย. 67 รัสเซียได้ลงนามในกฎหมายขยายเวลาห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากชาติตะวันตกออกไปอีก 2 ปี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 68 ถึงวันที่ 31 ธ.ค. 69 การขยายเวลาดังกล่าวถือเป็นครั้งแรกที่มีการขยายเวลาออกไปเกิน 1 ปี หลังจากมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าดังกล่าวเริ่มบังคับใช้ครั้งแรกเมื่อเดือน ส.ค. 67 เพื่อตอบโต้การคว่ำบาตรของชาติตะวันตก สืบเนื่องมาจากการสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน โดยมีผลกับสินค้าจากสหรัฐฯ สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย นอร์เวย์ และแคนาดา และต่อมาข้อจำกัดดังกล่าวได้ขยายไปยังประเทศอื่น ๆ ในยุโรป รวมถึงยูเครน ขณะที่รัสเซียเชื่อมั่นว่ามาตรการห้ามนำเข้าสินค้าดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นภาคการเกษตรของรัสเซียให้มีการเติบโต
- 16. รัสเซียส่งสัญญาณควบคุมการส่งออกยูเรเนียม-นิกเกิล ตอบโต้ชาติตะวันตกคว่ำบาตร** ประธานาธิบดีรัสเซียแสดงความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อ 11 ก.ย. 67 ระบุว่า รัสเซียควรพิจารณาจำกัดการส่งออกสินค้าที่รัสเซียเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก เช่น ยูเรเนียม ไทเทเนียม และนิกเกิล เพื่อตอบโต้มาตรการคว่ำบาตรของชาติตะวันตก และอาจมีการบังคับใช้กับสินค้าโภคภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น ก๊าซธรรมชาติ เพชร และทองคำ ซึ่งรัสเซียเป็นผู้นำในด้านปริมาณสำรองวัตถุดิบเชิงกลยุทธ์หลายชนิด โดยมีก๊าซธรรมชาติสำรองในสัดส่วนเกือบ 22% ของปริมาณสำรองทั่วโลก มีทองคำสำรองในสัดส่วนเกือบ 23% และมีเพชรสำรองเกือบ 55% ของปริมาณสำรองทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ผู้นำรัสเซียกล่าวว่า รัสเซียยังไม่จำเป็นต้องนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ในทันที และการดำเนินมาตรการเหล่านี้จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัสเซียเอง ทั้งนี้ นักวิเคราะห์กล่าวว่า หลายประเทศในฝั่งตะวันตกได้ลดการซื้อน้ำมันและก๊าซจากรัสเซียลงอย่างมากนับตั้งแต่สงครามในยูเครนเริ่มต้น แต่รัสเซียยังคงเป็นซัพพลายเออร์โลหะรายใหญ่ของโลก ดังนั้นหากรัสเซียปรับลดหรือระงับการส่งออกโลหะก็อาจจะส่งผลให้ตลาดโลกตกอยู่ในภาวะชะงักงัน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
1 ตุลาคม 2567